

ASZÁRIA

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
 BUDAPEST, V. BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
 (G.Falu) Magyar Gazda és Földművelésügyi Szövetség.)
 Telefon: 11-55-62.
 Postafiókárközpénztári csekk-száma: 25.153.

POLITIKAI HETILAP

Elofftetésel díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által kiadott kiadott "Rádiós gazdasági cikkezetek" című füzetekkel együtt: egész évre 4 fillévre 2, negyedévre 1 P.
 Külföldre: egész évre 8, félre 4, negyedévre 2 P

Pétec és Pál

apostol-fejedelmek ünnepe időök óta bevezetése a magyar aratásának. A magyar munka diadalának. Annak a helyfálló és sorsdöntő nemzeti tevékenységnek, amely létünk útjában meg az ősi földdel való összeköttetésünkben és elválaszthatatlanságunkban. Hosszú évszázadok küzdelmét harcolni végig karddal az egyik kezünkben, de erőnkkel fokozni csak akkor tudtuk, ha a másikkal az ekoszervát fogtuk, hogy utána a kasza váglasson dús rendet a vézartatta magyar mezőkön. A hősi magyar vér csorgásának hágyadást sohasem szüntethette meg más ezen az áldott földön, mint az elszánt és kitartó munka veritéknek erőt adó harmata. Ha ezek vére kifolyt, millióit pótolta az acélos búza szent ajándéka: a magyar kenyér. A mindennapi, amely talán egy nép imájában sem szentebb, mint a miénkben, Igen. Az az erőnk! Az ésszetartótlak. A hitnyességünk. A reményünk. A célunk az életre s az életünk valóságá. Boruljunk le érte a Mindenható elé, hogy adta s vele az erőt és biztosságot is kölcsönzi. Boruljunk le érte erre az áldott földre s hallgassuk a dobhambását. A hősi hámmal élednek benne. Az elmulhatatlan magyar erő a búzaszem éréseben...

Já eccc gondolni

most a szovjetbarótv évfordultunk, és szűkösök is. A külső fronton a belső arcvonal miatt. Mert valahogy egyensúlyt kell a kettő, hogy elválaszthatatlan legyen. Összetartozó maradjon a háza szent gondolatában, munkája értékelésében és megvédésében igazában. Nincs távolgás a messzelevők és itthoniak között, mint ahogy nincs messze a hájtása a gyökerétől. Összeköt bennünket ez a szent föld a napfény verőfényében s a vihar villámlásában egyaránt. Sőt akkor még jobban. Ezt értsük meg minden gondolatunkkal. Ezt járjuk minden érzésünkkel. S ezt valljuk az akaratunk kifejezésével. Hogy a mi fiaink, testvéreink azok, akik ezért a földért a homlokukat szegezik a halálnak és mellükkel tartják vissza a vörös áradatot, amely gonosz szörnyével elszármaztított bennünket. Emelkedjünk magasabba. A környék helyéből az együttérzés magaslataira, az ünzés puha kényelméből a helyállás szigorú örhelyére, az emberi gyarlóság tapogatózásából a szilárd elhatározás kemény talajára. Katonák együnk valahányn. Katonák a munka harcában a felelősséget fejezőverével és az együttérzés szigorú fejezőverével. Az a lánc erős, amelynek minden szeme jól tart.

Te Deum

Vége a tanévnek. Az ifjúság szeretszlik a megérdemelt pihenőre, vagy az élet útjára, amely

most nyílik meg előttük. Ez is aratás. A magyar lélek kalásza. Az új termés, amely egyre szilárdesebb bővül a falusi tehetségek mindig erősödő bevonásával. Szükség is van rá, mert az idők jelenben fokozatosan erősödik a tudat, hogy "nemcsak ke-

nyérről él az ember". A magyar föld erejét a lélekben is növelnünk kell a szivünkben is virágoztatnunk s akaratunk teljes megfeszítésével irányítanunk az elkövetkező feladatra. Ez az ifjúságnevelés első célja most. S ha ezt a vezetői irányultsábták,

a növényedek magukéva lettek, valóban örömetel is lennének. hódj. Teged. Isten, dicsérlünk! Dicsérlünk a munkánk becsületes elvégzésével s a nyugalommal, amelyet az eredmények az öntudatunk boldogságában. (M. J.)

Bárczay János földművelésügyi államtitkár a mezőgazdaság időszerű kérdéseiről a Falu-Gazdaszövetség nagyváradi gazda- és szövetkezeti napján

A „Falu” Magyar Gazda és Földművelésügyi Szövetség fennállása óta háromirányú munkásságot fejt ki: arra törekszik elsősorban, hogy a magyar falvak tanuló népet egységes falvorként növeztve az ország kulturális, gazdasági és társadalmi életében a mezőgazdasági népségnek olyan szerepet biztosítsanak, amilyen őt számarányánál, végzett munkássága fontosságánál fogva megilleti; másodsorban célja, hogy a mezőgazdasági lakosság létkérdéseit, seregméi iránt az illetékes ténylezők és a magyar közvélemény érdeklődését felkeltse; végül a szövetkezeti eszme megvalósításával olyan hatásos eszköz adjon a falu népének kezébe, amelynek segítségével, önmagától is lényegesen emelheti műveltségét, és gazdasági helyzetét színvonalára és javíthatja szociális helyzetét. Az elhunyt két évvel ezelő munkásságának költségkérül nagy részét van abban, hogy mind a három irányban jelentős eseményekre hívhatók a Falu-Gazdaszövetség,

amely, — hogy a háromirányú fejlődés, haladás ütemét gyorsítsa — az elhunyt esztendőben *háromnyit gazda- és szövetkezeti napok* rendezését határozta el. A Széchenyi-évben megtartott és a legnagyobb magyar tanítási napként szentelt, pompásan bevált, igen ünneppies gazdamozdulások az ország legfontosabb kulturális és gazdasági központjain — *Balatonúradon, Székesfehérvárott, Győrött, Kaposváron és Komáromban* — rendezte a Szövetség, míg az idén a Partium fővárosában, *Nagyváradon*, Szent László városában nyújtott méltó keretet a volt trianoni országéret és a visszacsatolt Partiumi gazdákönzeiségének az ünneppies találkozásra és a legidőszerűbb gazdasági problémák megbeszélésére. A június 24-én tartott nagy sikerű gazda- és szövetkezeti nap felolvasói, lapunk terjedelmének korlátozott volta miatt csak részben számolunk be ezúttal; az elhangzott értékes és érdekes előadásokat a *Vasárnap* legközelebbi számában ismertetjük.

Mayer János: A magyar gazdátársadalom a szentistváni egység megbontásának megismétlődését élete és vére árán is meg fogja akadályozni

A nagyváradi *Református Kulturális* hatalmas nagyteremtés szűkösségét megtöltötte a Biharország minden részéből egybeesereglett gazdákönzeiség. Már korra reggel irásai gazdátömegek özönlöttek a Gazdapan színhely felé, sokszáz — köcsön — nemzetközölké alatt vonultak fel a vármegyei gazdái, földművelői. A nagyváradi járásból 350-en vettek részt a fontos gazdamegföldülés: az éleési járás valamennyi községe képviseltette magát; még a román ajkú faluk is kiküldtek magyarul tudó bíráikat azzal a megbízással, hogy azok tolmácsolják a hallottakat. A megjelentek sorában ott láttuk többek között:

miniszter képviselőketlen leutazott *Bárczay János* államtitkár, akik *Kendy Elemér* miniszteri titkár kísért, a vármegyei *Cziffra Kálmán* dr. főispán, vitöz *Nadányi János* alispán; a városot *Hladyk Endre* dr. főispán és *Szós István* dr. polgármester képviselték. Ott láttuk továbbá *Csermák Antal* dr., *Bodnár Sándor*, *Fajdy Károly* és *Páló Elemér* országgyűlési képviselőket; *Nadányi Pál* felsőházi tagot; az egyházak részéről *Csermák Béla* ref. esperest és *Brézset Lajos* kanonokot; továbbá *Nadányi Péter*, *Bölgény István*, *Bartos Adorján* fősztálya-bírákat; *Csermák Zsoltt* és *Koppány István* gazdasági felügyelőket; *Pérek Olivér*t a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara képviselőjét; *Markovics Kálmán* dr.-t, a Bihar-megyei Gazdasági Egyesület elnökét; *Prany-Szecs Lajos*t az Erdélyi Párt bihari megjelelnőket; *Nagy Gusztáv* dr.-t, a MEP vármegyei államtitkárát; *László Miklós*

ny. altábornagyot, *Hudady Imrét*, Nagyszalonta polgármesterét, *Yétez Báthory-Szűcs Sándor* ny. tábornokot; valamint az állami és közigazgatási felügyelőket; a községek gazdasági felügyelőit és a helyi saját képviselőit.

A szövetkezeti központok képviselőiben *Kéler György* dr. igazgató (Harghita), *Wankó Gusztáv* igazgató (Kék), *Fülo János* dr. ügyvez. (Buzsák) és *Wassner dr. (Gazdák Biztosító Szövetkezet)* és *Szarkovics Sándor* igazgató (Magyar Mezőgazdák Szövetsége) volt azent a vármegyei gazda- és szövetkezeti napok.

A Falu-Gazdaszövetség részéről *Mayer János* v. földművelésügyi miniszter, elnök; *Szaberes László* dr. ügyvezető igazgató; *Mayer Emil* főtitkár s *Bartos Károly* a „Vasárnap” szerkesztője voltak részt a gyűlésen.

A mintegy másfélszáz főnyi gazda- s földműveléssel leirhatatlan létszámmal önekelte el a Himnusz, majd *Mayer János* v. földművelésügyi miniszter, a szövetség elnöke kezdte meg nagyatalmú megnyitóbeszédét.

— Hálás és imádatos lélekkel hódolunk — mondotta beszédbevezető részében *Mayer János* — a magyarok Istenségnek, akik nem engedték, hogy a magyar kard hős forogtatójának, a magyar katonalélek szent apostolának, — a krisztusi kereszt törhetetlen harcosságán városra szenteváltassanak 750-ik évfordulóján idegen rabrág alatt szenvedjen. De az isteni Gondviselés után hálával és szeretettel kell megemlékeznünk a nagyvitéz, nagyfőnök, a 74-ik születésnapját néhány nappal ezelőtt ünneplő az ország. Ötrátó hősét, a szentistváni megkezdés katonaszellem nagy feltételeményes ork szeszárán idegenmennyő Urunkat köszöntöm a magyar falvak millióinak nevében. Isten áldását kérve rád, esztőlára és országunkra.

— Bízok örömmel hálás szeretettel kell megemlékeznem azokról is, akiknek köszönhető, akik hogy most nyugodtan létezők az országunkban. Szent István városába, mecsiváltat ügyeket és bajnokait hős hőveleinkről, akik Krisztus keresztjének védelmében világot forogtattak. Ezek kardot, messze től az egy-egy hátakon! Adja a Mindenható, hogy az áldosat, amelyet a nemzet nagy szövetségesei áldottak bennük, az országunk mindenjével járjon és hősökkel minél hamarabb győztesekként üdvözölhessék felhazs.

— Kedves Magyar Testvéreim! Deák Ferenc, a hazá bölcsé, áll-

pitotta meg, hogy történelmünknek nemcsak gyásznapjai voltak, hanem örömei is és díszeseket sugárzó napjai is. Amilyen gyásznapok voltak, annolyan lenett az egész országra 22 esztendővel ezelőtt a Partiumnak és Erdélynek a szentsíviáni birodalom testéről történt leszakítása, olykor meglehetősen örömapán számunkra ez a mai nap, amely a közel negyedszázadot az egymástól elszakítottán spinórázó magyar testvéreink kezében, testvéri közörségükben örömlépe. Hozom és tolmácsolom a trónon pártosbarátokhoz belől a magyar gazdaságszolgálati szervezetek közönségét és fogadalmat, hogy a szentsíviáni egyezmény megkötésének megismertetését élete és vége árán is meg fogja adni a közönségnek. (Zúgó éljén és taps.)

— Kedves Magyar Testvéreim! Hendikválti idők, sorsdöntő napok ezek, amelyekben összeváltunk, hogy a nemzet sorsát, a népet megbeszéljük és meghatározzuk, hogy ezekben megoldásunkra mit kell tennünk. Nem ismétlődő sorsdöntő megbeszélési alkalmatok által megegyezzen magyar falut azok, akik talán úgy vélik, hogy kevés dolga ma a falu népe előtt áll, amikor minden háznál állandó vendég a gond. Mi azonban, akiknek az a vállalt hivatásunk, hogy a föld népének bajait ésszerűen, szociálisan, gazdaságilag megjavítani kísérjük, úgy érezzük, hogy éppen ilyen korlátok nélkül szavunkat kell találnunk és a kétség árban kell megbeszélőnünk azokat, akik biznak bennünk. Feléértünk ne essék azonban: a Falu-Gazdasági Szövetség a vármegyék gazdasági és szövetkezési tanácsai nem nap- napnapoknak szánja: méltatlan lenne a mai időköz a céltalan keserűség és felesleges panaszk.

— Kedves Magyar Testvéreim! Az áldozatvállalás, a kötelesség teljesítés mellett más is meg kell tanulnia a falvak, a tanyaok népének: ez az, hogy háborúban az ország védelmére, békeben a felépítésre és minden időben gyarapítására fordítandó erői megokosorozásának eszköze, saját kezében van. Ez az eszköz: a szövetkezés. Az öngyelev alapuló szövetkezések és falvak, tanyaok hatalmas erősség, melyeket intézményes társadalmi erővé az önkéntes társulás alapuló érdekvédelmi szerv: a Falu-Gazdasági Szövetség keretében való tömörülést tehet.

— Minden áldozat vállalása, a zökönőnélküli termelés teljesítése, a hártyó világot megvilágító munka, szövetkezés és társadalmi szervezkedés hiábavaló lenne azonban ha a történelem előléte az ország kormányzatunk, elvárja, hogy az ország rendjét, nyugalmát s főként egyseget bármilyen oldalról is veszélyeztessék. A falu népe, amelynek minden idejét le kell hogy költse a termelésre, a nem mindr és letehetőbb csak megkészen tudja megállapítani, hogy a jelszavak politikai igazságot, amelyeket előtte hirdettek, milyen előrelépést jelentenek. Ezzel együtt kéri a kormányt, akadályozza meg a magyar egyseget bármilyen oldalról megkísérelt megsemmisítését.

Meyer János ezután megel szavakkal köszöntötte a földművelésügyi miniszter képviselőit és megjelent Barczay János államtitkár, Czifra Kálmán és Hlatky Endre főispánokat, országgyűlési képviselőket, gazdasági tanácsosokat és szervezettek képviselőit, különösképpen a megszállás ideje alatt

Határozati javaslat

1. A falusi nép — a bolsevizmus ellen folyó keresztény háború ellen — egy emberként sorakozik fel a Kormányzó Úr Öfömlétsége magas személye mögött és szeretetteljes bódolattal vesi körül.
2. A földművelő társadalom tudatában van a mai rendkívüli idők követelményeinek: támogatja a kormányvezetőket az ország létének biztosítása, a katonai s polgári felkészültség terjesztésére, valamint további megújult feladatokat elvárva a szükséges áldozatok, hámatat azonban annak a szükségességre, hogy az áldozatvállalásra s a terhek kivétel a szociális szempontok legmesszebbre érvényesítésével történelmek.
3. A gazdasági közönség, a falu társadalmi és a nemzet érdekében a háborús rendkívüli viszonyok által előidézett termelési és termény-

kedves közbeszeresítésére, annál is inkább, mert hiszen mindenki tudja, mik a panaszok, mik a bajok és mi okozza ezeket. Ha kell azonban mit is meg kell hoznunk enyhítésként a ma keserveit, merre keressük a kibontakozást, és hogyan vezük életét annak, hogy bajaink szociális szempontból megoldhatók. Ezt a célt főlegük szolgálni azok az értekes előzások és hozzászólások, amelyek ma itt elhangzanak.

— Ismétlem: a magyar falvak és tanya népe nem panaszkodik; nem hány okra fel, hogy minden idők minden háborújában előhozza a legnagyobb áldozatokat; és s orárolból kerül ki a harcokból talánmíg része és a szel a hadsereg, továbbá az ország élmezesének felelősségét. Mindez csak fokozza a föld népének kötelességét és tényleg az elszántabb, a lakói terében. Álljunk a harcot, el-látjuk kötelességünket azért, mert ma a nemzet minden erejét a háború sikeres befejezésére kell kívánni. A háború sorsát, mert a nemzet jövő sorsa attól függ, hogy a jelenlegi világközben hogyan állja meg a helyét. Ennek a szempontnak kell minden idejét fordítani az minden áldozatot meg kell hoznunk a hadsereg teljesítőképességének biztosítására. Mindenkinke arra kell törekednie, hogy a nemzet erői felelősen teljesse feladást. Erre azonban csak akkor kerülhet sor, ha mindnyaján egyetértünk abban, hogy ott, ahol közös erővel kell cselekednünk, ott eszelőskedünk, ahol pedig lemondani kell és türelmelem viselni a súlyos keresztet, ott vállalkjuk a küzdelmet. Mind a gazdasági, mellyel, úgy, a gazdasági életben mint egyéb vonalon mutatkozik, a nagy feladat érdekében türelmelem kell mindenkinek elviselnie és a közönségnek, mellyel, mint a közönségnek, mellyel, mint egyike a lecelserendűbb kötelességünknek.

Mási munkát végző, nagy-múltú Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület (EMGE) képviselőit, szövetkezeti központok kiküldöttét, egyházi és közeleti előkelőségeket, majd a nagyváradi gazda és szövetkezeti nap tanácskozásait megnyitotta.

Az előtti bejelentést többször szakította meg a zúgó éljén és taps és utána perekig tartott a teljes ünneplés.

Czifra Kálmán dr. főispán magasszavnyalású idvözölő beszéde, Barczay János földművelésügyi államtitkár nagyszavabú és lelkeshangú ünnepi beszéde, Tar Ferenc zsidányi kispáza, Markovits Kálmán főbírókos Csermann Antal o. gy. képviselő előadása; Molnár Sándor o. gy. képviselő, Pozsár István berettyóújfalui, Macsora Demeter oláhcsentmiklósi kispáza hozzá-szólása után Szekeres László dr. gazdasági tanácsos, a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

előzati feladatok megoldására lealkalmasabbnak tartja a Károlyi Sándor szellemében működő szövetkezési háza és a kereskedelemnek a krisztusi tanítások jegyében való átfeláramlása irányuló munkájában az öngyelev alapuló szövetkelet nélkülözhetetlen tartja.

4. A gazdasági közönség minden rendelkezésére álló eszközzel a termelés fenntartására és fokozására törekedik. Amennyikor mély tisztellel kéri az arra hivatalosnak, kévsességek el mindent, hogy lehetősége szerint a területén útjában álló akadályok elhárítására, a helyen állapított alapjai lerakassanak és a rendelkezésre álló javak igazságos elosztása biztosítsanak. Különösképpen és késedelem nélkül megoldassák: a falusi keserűség kiküszöbölése.

A határozati javaslatot egyhangú lelkesedéssel történt elfogadása után Mayer Emil főtitkár felolvasta a Gazdnap határozatából kifolyólag Hortlgy Miklós kormányzóhoz, Hortlgy István kormányzóvártáshoz, István Miklós miniszterelnök-höz és Bánffy Daniel földművelésügyi miniszterhez intézett táviratokat, majd Mayer János elnök köszönetet mondott a vármegyé és város vezetőinek, reformaterem atengedőinek, a területen egyházas lelkes érdeklődésnek a gazdasági közönségnek. A gazda és szövetkezeti nap tanácskozásait aztán berekesztette.

A Szózat élneklése után a nagyváradi gazdagmegegyezésű közönsége a szobb, boldogabb

magyar jóébrt való harera, lemondásra, áldozatvállalásra való kitartásban, a szövetkezeti megegyezésre irányuló eszme megvalósítására irányuló törekvésében s a gazdasági szövetkezők szervezését célzó munkájában való bekapcsolásuk elhatározásában meggyőződve oszlott szét.

Ismétlem! Teltvíjuk olvasóink figyelmét arra, hogy

a nagyváradi gazda- és szövetkezeti nap során elhangzott ünnepi beszédek, előadások és hozzászólások technikai okok miatt a Vasárnap legközelebbi számában fogjuk részletesen ismertetni. (b. k.)

A Kormányzó Úr jelenlétében ünneplésen leplezték le Gömbös Gyula szobrát

Magyarország néhai nagy miniszterelnökének, vitéz Gömbös Gyulának szobrát június 21-én leplezték le a fővárosban, a Dóberent-téren. Az ünnepségen résztvett a Kormányzó Úr s megjelentek az ország politikai, katonai és társadalmi vezetők, a szövetséges hatalmak diplomatai és óriási tömegben az érdeklődő közönség, valamint a vidéki városok és falvak számos küldöttsége.

A Kormányzó Urat megérkező alkalmából a Himnusz elhangzása után Kallós Miklós miniszterelnök, a fővárosi igazságügyminiszter, a Gömbös Gyula Társaság elnöke fogadta. A Felméltóság Úr el-lépett a díszszózat arca előtt s a megjelentek lelkes éljénés mellett elfoglalta helyét a dísz-szoborn.

Ünnepi beszédet Tasnádi Nagy András, a képviselőház elnöke

mondott. Beszédében vázolta a nagy államférfiú kiváló érdemeit s a többi között a következőket mondotta: Gömbös Gyula mélyesen tisztelte a multat, de a jövő volt számára a fontos s mindaz, ami biztosítja a szociális igazságot, az előadások és az ősi népretek, az oktatás, a nevelés, a jellemfejlesztés, a gazdasági erők fokozása.

Ebben az ünnepi órában egy egész nemzet szeretete és halála szálle fel az örökkévalóságba — fejezte be beszédét Tasnádi Nagy András. — Ez a szobornál pedig nemzedékről-nemzedékre örzi az ő áldott emléket.

A lepel lehullott a hatalmas szoborról, amelyet a Szendy Károly polgármester vett át a fővárosi gondozásába. Beszédében leette, hogy ő is utódai kegyelgőlegte őrizk Gömbös Gyula emléket.

A megható és lelkes ünnepségg a Szózat éneklésével fejeződött be.

Az ideiglenes közéletési miniszter: Remenyi-Schneller Lajos

Magyarország főmlétsége Kormányzója a miniszterelnök előterjesztésére Györfly-Benzely Sándor titkos tanácsos, szociálonkivüli vezérredek, közéletési ügyi tárcanéklüli miniszter elhalálása folytán a közéletési ügyi teendők ideiglenes ellátásával Remenyi-Schneller Lajos dr. titkos tanácsos, pénzügyminiszteri bizta meg.

Itt említtük meg, hogy Kallgy Miklós miniszterelnöknek június 20-án délután 10 órákor fontos megbeszés kezdődött, amelyen a kormánytagok közül Keresztes-Fischer Ferenc helyettes miniszter, Remenyi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, Varga József kereskedelem- és iparügyi miniszter, Bánffy Daniel földművelésügyi miniszter, Bartha Károly honvédelmi miniszter, Lukács Béla tárcanéklüli miniszter és Lossosny István közéletési ügyi államtitkár volt résztvevők. A megbeszés az közéletési kérdésekkel kapcsolatos.

Lossosny István államtitkár részletesen beszámolt a közéletési mai helyzetéről, másrészt pedig egyes, a jövő gazdasági évre szóló terveket és eligonidásokat ismertetett, amelyek a közéletési zavartalan ságnak a közéletben még átkönynyában szolgálják.

Kállay miniszterelnök délután öt órákor megjelent a földművelésügyi miniszteriumban és ott törtéte a délutánt. A miniszterelnök behatán tárgyalta Bánffy Daniel báró földművelésügyi miniszterrel.

Nem gazdaságos a sertés-és baromlitenyésztés
— a veszélyes védelet —
Rákoshegyi baktériumölő
alkalm. Kapható és megrendelhető ott AULITZKY OTTÓ Budapest, VII., Gólyasziget 12. Ház. 7. Áll. (nem juttatható át Budapestre.)
4 6 8 10 12 15
5.10 7.50 9.60 11.40 13.80 16.80
Tervezési és projektumok és tap. olvasóink ingyen!

Hódolattal ünnepelte az ország Kormányzó Urunk születésnapját

Június 18-án az egész ország mélységes hódolattal és bensőséges ragaszkodással ünnepelt meg Kormányzó Urunk születésnapját.

A Legfelsőbb Hadúr betevényedik születésnapját a honvédség a jelenlegi háborús viszonyoknak megfelelő keretek

között ülte meg. A laktanyákat felbologozták. Az utókat reggel honvédeknek zenés ébresztővel járták végig, ugyanakkor pedig a Gellérthegyén elhelyezett füzértűekhez huszonnégy ágyú-lövésrel adták kifejezést hódolatluknak.

közben és végeztével hosszasan, kitörő lelkesedéssel ünnepezték Kormányzó Urunkat és a magyar honvédeket.

Képviselőház

A képviselőház június 18-iki ülésén, a napirend előtt hódoló lelkességgel ünnepelt Főméltóságú Urunkat. Az ülésnek erről a részéről lapunk más helyén számolunk be.

A napirend tárgyalására terve folytatták a felhatalmazási javaslatot utójár. A szónokok sorában Horváth László beszélt arról, hogy a felhatalmazási javaslat indító okai a mai időkben sokszorosan jelentőségre emelkedtek. Elismerte állapotait meg, hogy a kormányzat egyikezik a közzelátal. Az érvek az egyenlő elosztás megvalósítására. A közösség nagy érdeke a háborúban való helytállást teszi központi problémává, a győzelem érdekében ne legyenek nehezségek apró kérdések körül, hanem jöjjön létre az összefogás. A nemzetiségi kérdésre terve, hangsúlyozta, hogy a cél a szentistváni állam fenntartása és átadása az utódoknak. Abban igazuk van az erdélyieknek, hogy itt szűzféle egyesület van és

fársadalmi egyesítés helyett megosztást lehet tapasztalni. A parasztságvetés megalkotásával kapcsolatban az a megjegyzése, hogy all és működik a Faluzsívetség s nem kell még egy párhuzamos szövetség, mert az erők megosztása ma nem kívánatos.

Majd Papp Mihály hangzott, hogy háborúban élünk, össze kell házni magunkat s

mindenkint a hadseregnek kell adni, hogy sikeresen harcolhassanak a bolsevizmus ellen.

Nem igaz az, hogy a gazdáltsadalom nem akaria eladni termelvényeit, hiszen a kisgazdai társadalom egy annyira létezőt hazafias kötelességet a fronton, mint ideháza.

A képviselőház június 23-ai ülésén

sén a felhatalmazási javaslatot tárgyalták. A Háza a jelentés alapján szakaszokként részleteiben is elfogadta a törvényjavaslatot, de a harmadik szakaszt az előadói indítványára újabb megfontolás végett visszautasította a bizottságnak.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter a kormány nevében az elhangzott felszólalásokkal foglalkozott a nemzeti összefogás ma különösen sorsdöntő fontosságúval. Aztal különösen, hogy a nemzeti összefogás ma közérdek és hazánk létezésében nem lehet nélkülözhetetlen.

A Ház megkezdte a honvédelmi javaslat tárgyalását, majd az interpellációkra tértek át.

Antal István nemzetvédelmi miniszter egyik válaszában kijelentette, hogy a pontyvároslalom megrendezéséhez aznapok napoktól belül rendelet fog megjelenni.

ULLEIN-REVICZYK ANTAL visszaszerkezett Olaszhonból

Ullein-Reiczky Antal dr. rendkivüli követ és meghatalmazott miniszter, sajtófőnök olaszországi útjáról visszaszerkezett Badapestre.

Fogadására megjelentek a pályaudvaron az olasz követégség részéről De Ferraris báró első követégségi titkár, ügyvivő és Stendaro sajtóattasé, továbbá az olasz és magyar sajtó képviselői.

A VILÁGHABORÚ ESEMÉNYEI

A német véderő főparancsnoksága június 21-én dében rendkívüli jelentésben számolt be arról,

hogy Tobruk brit helyvérsége meghiúsult, valamint a brit és Bir el Gobi elfoglalása.

Este mára a londoni rádió is hírdta, hogy nemcsak az egész tobruki helyvérség esett fogságba, hanem a Tobruknak felhalmozott teljes hadianyag is a tengelycsapatok zsákmánya lett. A német sajtó szerint ezzel a diadallal az afrikai háborúnak új fejezete nyílt meg.

Tobrukban 20.000 főnyi angol legrészelegés van, akiket amikor e sorokat írjuk, Rommel csapatai már elérték az egyiptomi határt.

Szobaszpont ostroma napról napra erdéményesebb. A vártaó szakra fekvő összes erődök elfoglalták a német csapatok. A kikötőt három kilométerre megközelítették s az északi véderőcsapat elvaszagtatták a délitől. Heves utcai harcok folynak a külvárosokban és a védelem összefüggéstelen részletharokra szakadt.

kaadt. A német zuhanóbombázók és nehézsúlyú leírhatatlan pusztítást végeztek.

A japánok az Alcutákhöz tartozó több szigetet megszálltak. Egyre inkább közelednek Amerikai partjaihoz.

s a legutolsó hírek szerint egy japán tengeralattjáró Amerika nyugati partvidékét bombázta.

Churchill angol miniszterelnök Roosevelthez utazott, s napok óta tart a két államfőúrri táncszokás. A hivatalos nyilatkozat szerint az angolzás hatalmak nemokára együttes erővel megindítják a harcot a tengelyhatalmak ellen. Az egyetértés teljes és az erőfeszítéseket tovább növelik.

Nagy feltűnést keltő esemény a nemzetközi politikának, hogy Laval francia miniszterelnök legutóbbi beszédében

nyilvánított kívánt Németországunk, egyben pedig felszólítást intézett a francia munkásokhoz, hogy vállaljanak Németországunk önkéntes áyrári munkáját.

A miniszterelnök üdvözlő távirata

Kállay Miklós miniszterelnök az alábbi táviratot intézte Magyarországi kormányzójához születésének 74. évfordulójára alkalmából:

Főméltóságú Kormányzó Ur! Mindenható kegyelméből a mai napon tölti be 74. életévét és ez alkalomból a megannyóhódott magyar háza mind a ma hódolatteljes szeretettel tekint fel országgyarapító kormányzójára, aki egy lapaslatokban gazdag hosszú élet hűbességgel és töredék erejével tartja kezében az ország vezetését. Mint magyar királyi miniszterelnöknek, nekem jutott

a megtisztelő feladat, hogy a magyar nemzet mély hódolattal, ragaszkodó hűségét és odaadó szeretettel Főméltóságod előtt tolmácsoljam, mikor a magyar királyi kor hódolatteljes jókívánságai: Vált mindezeket a bensőséges érzéseket Főméltóságod elé terjesztem, egyben az a kéressel fohászkodom a mindenható Istenhez, hogy védő és vezérő keze segítse Főméltóságod továbbra is azon a történelmi úton, amelyen nemzete imája és szeretete kíséri!

Ünnepi istentiszteletek

A budapesti helyvérség felekezetei szent istentiszteletet vért részt. A hódolati helyvérség templomában tartott szentmisén a tábornoki kar és a kormány több tagjának jelenlétében Haza István tábornok püspök mondott szentbeszédet.

A honvédség református tagjai, tisztai küldöttségei s a kormány több tagja a Református Egyetemes Konvent székében vettek részt ünnepi istentiszteleten Szombathelyi Ballo Lajos tábornok főesperes tartott.

Kállay Miklós miniszterelnök

este 8 órakor a rádióon keresztül beszédrel köszöntötte a Kormányzó Urat hetvenegyedik születésnapjára alkalmából.

Nagyhatósági beszédében az egész nemzet mélységes háláját, köszönetét és ragaszkodását tolmácsolta országgyarapító Kormányzó Urunk iránt, akinek államférfiúi nagyságát, erős kezét, meleg szívét és meg nem alkuvó akaratát domborította ki.

Hadnaggyóavatások

Az idén a hagyományoktól eltérően, nem Szent István napján, hanem Magyarországi kormányzójának születésnapján avatták hadnaggyókká a Ludovika Akadémia utolsó éves növendékeit. Az esküféléli ünnepekre fényes keretek között zajlott le. A Kormányzó Urat vítező Szombathelyi Ferenc vezéréredezés, a honvédszerkár főnöke képviselte.

Hasonló ünnepélyes keretek között avatták hadnaggyókká a Bolnyai János honvéd műszaki akadémia III. éves növendékeit is. Az esküféléli után a Kormányzó Urat képviselő vítező Bartha Károly honvédelmi miniszter tolmácsolta a Legfelsőbb Hadúr üdvözlését.

A Kassai Horthy Miklós repülőakadémia is hadnaggyóvá ünnepséget tartott, amelyen a Kormányzó Urat a magyar királyi légierő parancsnoka képviselte.

A képviselőház hódolata a Kormányzó Úr születésnapján

A képviselőház egy nappal később, június 19-én emlékeztet meg ünnepélyes formák között az évfordulóról. A Ház nevében Törő Tibor, a képviselőház alelnöke köszöntötte az államfőt. Beszédében a többi között a következőket mondta:

Az erdélyes Magyarország léteért, boldogulásáért és tökéletes kitépítéséért messzi keleti távolágokban folyik a hatalmas küzdelem és a honvéd ebben az élet-halálharcban Isten nevével az ajkán, Legfelsőbb Hadurának

A főváros zászlódszét állított, hogy mélységes hódolattal kifejezze, de lobogók lengeket a legkisebb falvakban is a szeretetteljes ünnepjeléit. A tábornoki kar díszbeszédet adott. A nagyobbi társadalmi egyesülékek ünnepélyes avatásokat tartottak. Az Erdélyes Országzsóló Nagybizottsága ünnepi tisztelgést rendezett. Ünnepeleket a külföldi magyarok is. Mátyás Zoltán római magyar követ az ünnep estején rádióüzenetet intézett a magyar közönséghez.

A német nép vezére legmélyebb szerencsevánátát fejezte ki s azt az óhaját, hogy Kormányzó Urunk „még hosszú éveken át, teljes akóterőben vezethesse a német néppel a legszorosabbi fegyverharatságban összefüztött magyar nemzet sorsát”.

parancsa szerint hősi erények elcsillagításával szerez világ-szerzte újra meg újra becsülést a magyarnak. A szellem, amely ezt a dicsőséges magyar hadsereget élteti, Kormányzó Urunkban testesül meg teljes tökéletességgel és a törvényhozás terében kötelesség, hogy ezen a napon az országkormányzó Horthy Miklóssal együtt emlékeztünk meg a magyar katonáiról is.

Az elnök szavait a képviselő állva hallgatták végig és beszéde

GAZDATUDOMÁNY

Mit vetünk meg nyáron?

Egyik előbbi számmunkban felsoroltuk a növényeknek egyes ariát, melyeket még a nyári hónapokban vetünk. A főbörök és az alább felsorolódó növények részben az emberi táplálkozásra, részben állataink takarmányozására alkalmas — elég széles — készleteinket vannak hivatva kiegészíteni.

Akinek van még multivéri burgonya-vetőmagja, az most a gabonafélék leteremtése után tarlószántáiban elrakhatja. Az ilyen gumók még főbörök vagy a kék borkörökkel érnek el és olyan gumókat növelnek ezek alatt, melyek novemberben kezdve a téli hónapokban esomegoburgonya gyanánt jól értékesíthetők. Nem szabad azonban felelni, hogy az ilyen öszvény esomegoburgonya prizmában vagy karalban nem tartható el, hanem valamely kór eluralki, vétegenként homok közé úgy, mint ahogy a petrezselyem vagy sárgarépa gyökereit szokták. Ez valamivel több munkát okoz, de nagy értéke ezt bőven megtéríti.

Július folyamán vethetünk expressz (étekes) borsfajákat. Ezek az ézei időnyben még jól fejlett zöld magvakból állókat. A borsot ilyen ézei 30—36 cm sortávolságra kell vetni, hogy a gyomok és az esetleges esapadékhány miatt többször alaposan esetleg fogasorral is meg kell hessen kapálni. A vetőmagkészlet kat. holdanként 80 kg.

Vetető még júliusban bab is, mely az ézei étekesre alkalmas hüvelyeket növeszt.

A tarlóra, mint neve is mutatja a tarlónak típusú növénye. Kat. holdanként 2—3 kg vetőmag kell belőle, melyet ugyancsak 30—36 cm sortávolságra vetünk el. A tarlóra péncsak állatok táplálására alkalmas, hanem besavanyítja — mint a káposzta — közkevelű fűszelék nyújt az embernek is.

Semleges érdeklődő vethető július havában árpás-borsó, Gabonatorlóvárság vetendő 60 kg Viktória-borsó és 40 kg tavaszi árpa. Szeptemberben — mikor az árpa kalászt kihúrtja — elkészítható és szénvázzal szarítható a keverék.

Augusztusban vethetünk kat. holdanként 50 kg rozstot és 10 kg káposztarepét. Körül, vagy júniusérei felében a következők már október második felében ad kaszáható zöldségekért. **Wertsik** tanár ajánlja, hogy októberi kaszálás után ne szarítsuk fel, mert a kaszáló után a következő tavasszal a legkorábbi zöldségeknek fogja adni.

Az agyagtalajon az augusztusban vetett fehér mustár október folyamán ad zöldségekért. Vetőmagkészlete megmunkáljon már október második felében ad kaszáható zöldségekért.

Ha a tarlóvetési zöldségeknek nincs szükségünk, azt besavanyítjuk, ehhez az esetben igen értékes téli takarmányok tesznek szert.

Vessünk bokrosbortó őszi használatra!

A kertünkben felszabaduló zöldségágyások júliusban bokrosbortó vethetünk. A sor- és töltővázas a tavasziki magoktól 40—45 cm. Lehet vetni a babot egyaránt, de úgy is rendezhetjük ágyásaink beosztását, hogy esomegaterve felváltva, vagy a júliusban kiültetendő kési kelet és himbókat soroként, vagy alacsonyabb maradó babfajákat. Ha a talaj nagyon száraz és hotekig nem esik az eső, akkor legalább a kiképzés ajánlatait a babvetés felől is meg kell ismerni. Soknál győzeleink arra, hogy a bab lombotzatát hideg öntözvény ne érje, mert így sokkal hosszabban kap rozsdabeteget.

Ugyanilyen fontosságú a cséplés előtti legkorábbi megkezdése.

A földművelésügyi kormányzat erején felül gondoskodott arról, hogy a cséplés megkezdéséhez szükséges ember, tüzelő, hajtó- és kenőanyag rendelkezésre álljon a gazdák költöztetéséig pedig, hogy gyors, aratókés, behordással, csépléssel a kenyermagvakat az ország közellátásának a legbiztonságosabb rendelkezésre bocsássák.

Mivel tovább áll éres után a gabona labán és minél későbbben kerül a termés a magtáborba annál több veszteség érheti és rendeltetési helyére, a fogasztóhoz s a küzdő magyar katonához való jutását a vasúton szállítás torlódása is késleltetheti.

Ezeknek a veszteségeknek ma a legkisebbre kell csökkentenünk. A nemzet nemcsak a hátréteket, hanem a hátréteket is meg kell menteni a kenyermagvakat az ország közellátásának a legbiztonságosabb rendelkezésre bocsássák.

Időben arasson és csépljen tehát minden gazda, mert a kenyermagvakat a legkorábbi megkezdésére, tehát a gazdának is legfontosabbja érdeke.

Felhívás a magyar gazdákhoz!

Az Európaszerte uralkodó abnormális téli hideg és a sok esapadékkal, késő beköszönő tavasz két-három héttel késleltette a tavasziak elvetését és a kalászosok beérését.

Ez a 15-20 nap ugyanannyival több, előre nem látható fogasztást, azaz hiányt — jelent a tartalékunk tárolásának tekintetében; ezért **felhívjuk a magyar gazda figyelmét úgy az aratás idejének szűköséről, korai megállapítására, mint a cséplés minél korábban való megkezdésére.**

Az aratás idejében való megkezdése nemzeti érdek, mert köztudomású, hogy az aratás késői megkezdéséből következő pergekből évről-évre hatalmas károkozás ér az országot. **A gabonák aratási ideje a korai évszékesséssel egybe, amikor a gabona szeméje már nem teljes, de könnyen átvágható. Az ilyen gabona a legzsebb és legfeltebb szemű lesz, mert a keresztelken és asztalokban utániérik, esiraképessége kiváló és pergeszt veszteséget szamolni nem kell.** Az aratás idejének meghatározását tehát nem a levegő és a szél színe dönti el, hanem kizárólag a gabonán érési fok.

Rendkívüli intézkedésekkel biztosítják az élelmiszerellátást az új termésig

Ismeretes, hogy az aratás ebben az évben a gabonai időjárás miatt megkészt és így fokozott szükség van annak, hogy a termésel jól gazdálkodjunk.

A tavalyi termés, sajnos, nagyon rossz volt és a szükséges mennyiségre már a legkorábbi rendelkezésre álló mennyiségű gabonát a legkorábbi takarmányosítási rendszer bevezetése mellett volt elegendő. Időközben más események is rontották a helyzetet. A legkorábbi intézkedések a hiány szükségessége és előre nem látott árvízvártak keletkeztek. A legelsőszükség gondot azonban most az okozza hogy a hozam túl, illetve a

késői kitavasztás következtében a gazdasági év több héttel hosszabbodott.

A zavartalan ellátás érdekében minden jól szikeres lesz újabb rendszabályokat életbe léptetünk és néhány hétre a fogasztást csökkentenünk.

Előrelátólag nem lesz szükség azonban arra, hogy a testi munkát végzők felemelt fejadóját leszállítsák.

Legfeljebb kisebb korlátozásokra kerülhet sor, de a kenyérelállítás zavartalanul mindenképpen biztosítani tudjuk.

A Kormányzót ünnepelte az Országos Mezőgazdasági Kamara közgyűlése

Az Országos Mezőgazdasági Kamara Khuen-Héderváry Károly elnökelvétel június 18-án tartotta évi rendes közgyűlést, amelyen a kamarai tagokon kívül megjelentek a szakminiszter úrúrnok és az érdekeltpévesledek kiküldöttei.

Az elnök megnyitójában megemlékezett a **Kormányzó Ur szünetnapjáról** és

az egész magyar gazdálkodás nevében Isten áldását kérte a Kormányzó Urra, aki két évtizedet meghaladó időn keresztül bölcsen irányítja az ország sorsát és kivette hazánkat a csoukarszág elcsesztéséből az újjáéledés útjára.

Javasolta, hogy a közgyűlés hódoló táviratot küldjön a Kormányzó Úrnak. A megjelentek tömböl lelkesedéssel ünnepelték az államfőt.

Az elnök ezután a magyar mezőgazdaság elmúlt évről be-

szélt. Hangoztatta, hogy a sorscsapások tömege látogatta meg a gazdasáradalmat.

A nehézség ellenére hazánk kötelesség tudással és rendülettel vállalják a gazdák feladatait. Ennek előfeltétele azonban a jóléti- és mezőgazdasági biztossítása.

Részletesen fejtette ki az elnök a termelés zavartalanulágának és az állpolítáknak az összefüggését, majd annak a reményének adott kifejezést, hogy a kamarai intézmény harmadik évtizede megadja a magyar gazdasáradalom boldogulását és az ország győzelmes bekéjét.

A nagy tetszéssel fogadott elnök megnyitóját számos felszólalás hangzott el. Dr. Halász igazgató a kamara évi jelentését terjesztette elő. A közgyűlés végül elfogadta a jelentéseket és a zárszámadásokat s egy rendes és egy póttagot választott az országgyűlés felsőházába.

Az adótörlesztés függőben tartják az elemi kárt szenvedett gazdák adóbehajtási ügyeit

Az 1942. év folyamán elemi kárt szenvedett gazdák azzal a kérelem fordultak a pénzügyminiszterhez, hogy az adóbehajtási eljárást felfüggesztse fel.

A pénzügyminiszter most utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy ha az elemi csapás nagymérvű és általános jellegű és az adóbehajtással a károsult adóelőzők anyagi romlását idézi elő, a behajtási eljárást a törlesztendő összeg erejéig tartásuk felfüggesztéséig.

függőben. Rendelkezés folytán a pénzügyigazgatóságok felhatalmazták a községi előjáróságokat (városi adóhivatalokat), hogy a törlesztendő összegek behajtásáért tartásuk függőben a törlesztés kezretülvezéséig.

Ha az elemi kár következtében a gazda összes termése teljesen megsemmisült, a fennálló összes adóhátterelők behajtását kell függőben tartani az adótörlesztés megtörténteig.

A befőzési cukor igénylésének feltételei

A hivatalos lapban rendelt jelent meg az 1942. évi befőzési cukor kitöltéséről. A rendelet értelmében

minden olyan személy, aki 1930. évi január 1. után született, két kilogramm befőzési cukort igényelhet.

Azok az ingatlantulajdonosok és egy évnél régebb idő óta hásonbérők, akiknek földjeiről, ríhlyéből, málnából, cseresznyéből, meggytól, körteből, birsalmból, kajsziból vagy őszibarackból különkülön vagy összesen legalább 3200 négyzetföld termő gyümölcsösök vannak, de a gyümölcsbortók és gyümölcsfélék eladásával üzletszerűen nem foglalkoznak, legfeljebb 20 kilogramm befőzési cukor vásárlására jogosító engedélyt igényelhetnek.

Azok az ingatlantulajdonosok, akik gyümölcsbortók és gyümölcsfélék eladásával üzletszerűen foglalkoznak, 20 kilogramm nagyobb mennyiségű befőzési cukor vásárlására jogosító engedélyt kérhetnek, ha községi bizonyítvánnyal igazolják, hogy a gyümölcsbortók, illetve gyümölcsösök készítéséhez megfelelő felszerelések rendelkeznek és hogy az engedélyt, illetve eladásával a Gyümölcstermelők Országos Egyesülete javaslata alapján termelési célra kapnak befőzési engedélyt, akik a multban gyümölcsbortók és gyümölcsös előállításával nem foglalkoztak, ha hitefelterjedően igazolják, hogy azok készítéséhez szükséges felszerelés rendelkeznek.

Azok az ingatlantulajdonosok, akiknek 3200 négyzetföldnél kisebb területű termő gyümölcsösök és a Gyümölcstermelők Országos Egyesü-

lete valamelyik taggyesületének tagja, legalább 15 kilogramm befőzési cukor vásárlására jogosító engedélyt igényelhet.

Mindazok a tan- és nevelőintézetek és intézmények, amelyek évenként kilenc hónapnál hosszabb időn át legalább tíz személynek élelmiszert nyújtanak, 1942 június 27. napjáig befőzési cukor vásárlására jogosító engedélyt iránti kérelmeket közvetlenül a közellátásügyi miniszterhez terjeszthetik elő, igazolnoki két azonban határozatlan időre, hogy az 1941-42-ik évben kivonta alább hány személynek nyújtottak ellátást.

A belügyminiszter a fahérmegyei családiházak átadásának ünnepségén

Az Országos Népi és Családügyi delmi Alap Felügyelősége területén Dunapentele, Aba és Seregelyes községekben összesen negyvenhárom családát házat adta át június 21-én ünnepes körülmények között soknyermes családoknak. A dunapentelei ünnepségen a ház családát házat adta át Dr. Theisz Andor alnoka, amelynek összesen 119 gyermeke van. Az ünnepségen megjelent Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter is. A miniszter és kísérete a környék árvízszújtotta vidékein avatott fel házakat. Dunapentelelél árviszás felavattására került sor. A miniszter és kísérete Dunapentelelél visszautazott Budapestre.

